

Bijlage 4.1 bij OMT 68



Rijksinstituut voor Volksgezondheid  
en Milieu  
Ministerie van Volksgezondheid,  
Welzijn en Sport

## Adviezen en maatregelen voor vitale en kwetsbare ouderen thuis

Auteurs: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e)

Mensen van 70 jaar of ouder hebben een hoger risico op besmetting en een ernstig verloop van COVID-19. Naast leeftijd zijn verschillende onderliggende aandoeningen ook risicofactoren. De ingestelde maatregelen in Nederland zijn erop gericht te voorkomen dat kwetsbare mensen, waaronder ouderen thuis, besmet raken met het coronavirus. Dit advies betreft ouderen die zelfstandig wonen, waaronder ook ouderen in een woonzorgcentrum vallen. Voor bewoners van het verpleeghuis is een separaat advies.

### Bezoek

We gaan een volgende fase in waarin we stappen zetten het maatschappelijke leven weer meer op gang te brengen. Er is een versoepeling van maatregelen aangekondigd. Daarin past de volgende vraag. Het vigerende advies ten aanzien van bezoek aan ouderen boven de 70 en kwetsbare mensen luidt:

- Ga niet op bezoek bij mensen van 70 jaar of ouder of mensen met een kwetsbare gezondheid.
- Een uitzondering geldt voor zelfstandig wonende ouderen die vóór de COVID-19 pandemie al kwetsbaar waren in hun zelfredzaamheid en een zeer beperkt netwerk hebben. Om in de huidige omstandigheden een sociaal isolement te voorkomen, kunnen hier een of twee vaste personen worden aangewezen die hen met enige regelmaat blijven bezoeken. Ook bij dit bezoek gelden de algemene maatregelen, zoals houdt 1,5 meter afstand en goede hygiënemaatregelen. Als deze vaste bezoeker(s) klachten hebben zoals verkoudheidsklachten, koorts en/of benauwdheid passend bij COVID-19, blijven zij thuis zoals voor iedereen in Nederland geldt.

Bij het weer meer op gang komen van de maatschappij en het verruimen van maatregelen, moeten we ook het bezoek aan ouderen betrekken. Sociaal contact is heel belangrijk en het is goed dat mensen hun sociale contacten weer kunnen aanhalen en elkaar kunnen opzoeken.

Daarom willen we het advies ten aanzien van het bezoek aan ouderen verruimen. Daarbij is van belang om onderscheid te maken tussen gezonde ouderen en kwetsbare ouderen. We spreken van kwetsbaarheid als ouderen moeite hebben hun zelfredzaamheid te behouden. Kwetsbaarheid neemt toe met de leeftijd en kan zich uiten op verschillende gebieden. De ene oudere heeft bijvoorbeeld moeite met boodschappen doen terwijl de andere oudere last heeft van vergctachtigheid. Kwetsbaarheid verhoogt het risico op een ernstig beloop van een COVID 19 infectie. Ook kan kwetsbaarheid betekenen, dat ouderen klachten of symptomen die kunnen wijzen op een COVID-19 infectie niet goed herkennen, of dat de infectie zich op een atypische wijze uit en daardoor te laat herkend wordt. Daarom gelden voor kwetsbare ouderen bijzondere voorzorgsmaatregelen.

## Bijlage 4.1 bij OMT 68



Rijksinstituut voor Volksgezondheid  
en Milieu  
Ministerie van Volksgezondheid,  
Welzijn en Sport

## Adviezen en maatregelen voor vitale en kwetsbare ouderen

Vitale oudere	Kwetsbare oudere
Functioneert (grotendeels) zelfstandig	Heeft hulp nodig bij persoonlijke verzorging (professioneel of mantelzorg) en/of woont in een woonzorgcentrum (niet in het verpleeghuis) en/of maakt gebruik van dagbesteding
<i>Onderstaand advies komt overeen met het Voorstel aanpassing risicogroepen.</i>	<i>Voor deze groep blijft het advies: Blijf zoveel mogelijk thuis.</i>
<b>Bezoek ontvangen</b>	
Geen beperkingen, Wel gezondheidscheck* bezoekers en hygiënemaatregelen	Max 4 personen tegelijk met 1,5 m afstand uit vaste kring Gezondheidscheck* bezoekers en hygiënemaatregelen Overweeg om bezoek buiten (in de tuin) te ontvangen
<b>Op bezoek gaan</b>	
Geen beperkingen, maar wees terughoudend. Wel gezondheidscheck* gastheer/-vrouw/ overige bezoekers en hygiënemaatregelen.	Ga bij voorkeur niet op bezoek
<b>Boodschappen</b>	
Doe zelf zo min mogelijk boodschappen. Laat anderen boodschappen doen of laat ze bezorgen.	Doe zelf geen boodschappen. Laat anderen boodschappen doen of laat ze bezorgen.
<b>Bijeenkomsten</b>	
Vermijd grote bijeenkomsten	Ga niet naar bijeenkomsten Met uitzondering van dagopvang/ dagbehandeling en belangrijke familieaangelegenheden (bruiloften/ begrafenissen)
<b>Vervoer</b>	
Vermijd openbaar vervoer	Zoveel mogelijk individueel vervoer/ en conform vervoer naar dagbesteding

\*Stel bij de gezondheidscheck de volgende vragen:

- Heb ik of mijn huisgenoten last van verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest, benauwdheid en/of temperatuurverhoging?
- Heb ik of mijn huisgenoten last van klachten passend bij een buikgriep, zoals misselijkheid, braken, buikpijn en/of diarree?
- Heb ik of mijn huisgenoten last van algemene klachten van niet lekker zijn of je ziek voelen?
- Is er sprake van in korte tijd ontstane klachten van verwardheid of onrust?
- Bij bovenstaande gezondheidsklachten bij bezoeker of oudere geldt: blijf thuis bij klachten en ga niet op bezoek totdat u een week klachtenvrij bent.

## Kader Vervoer naar dagbesteding

26.05.20

Dit kader geldt voor groepsvervoer van personen ouder dan 18 jaar in het kader van dagbesteding. Het gaat hierbij om thuiswonende ouderen, vaak met (beginnende) dementie, en om personen met een beperking die thuis of in een instelling wonen. Vervoer van thuis naar de dagbesteding betreft structureel vervoer waar de passagier een indicatie voor heeft.

### Overwegingen vooraf:

- **Kwetsbaarheid.** Ouderen  $\geq 70$  jaar behoren tot de risicogroep voor een ernstig beloop en personen  $\geq 18$  jaar met een verstandelijke beperking die in een instelling wonen hebben een verhoogd risico om anderen te infecteren.  
De chauffeurs verdienen speciale aandacht, omdat het hier ook kan gaan om oudere vrijwilligers, die tot de risicogroep voor een ernstig beloop behoren.
- **Triage.** De gezondheidscheck vormt de basis voor de beslissing om een persoon met het busje te laten reizen. Dit betekent dat personen met klachten (neusverkouden en/of hoesten en/of koorts) of personen die gezinscontacten met deze klachten hebben, niet per busje kunnen reizen. Als zij of hun gezinscontacten klachten hebben, dan dienen zij ook niet op de dagbesteding te verblijven.  
De triage kan het beste uitgevoerd worden door de (zorg)medewerkers van de dagbesteding, omdat zij de cliënten het beste kennen en daartoe het beste geschoold zijn.
- **Afstand.** Het bewaren van afstand van 1,5 meter tussen betrokkenen wordt waar mogelijk aangehouden. De meeste busjes voor dit soort vervoer zijn niet heel groot, waardoor 1,5 m afstand een forse beperking oplevert voor het aantal te vervoeren personen per rit.  
De chauffeurs zijn verantwoordelijk voor het op de juiste wijze vastzetten van rolstoelen in de bus, waardoor fysiek contact van de chauffeur en de te vervoeren persoon niet altijd kan worden uitgesloten.
- **Alternatieven.** Wanneer niet aan de voorwaarden voor vervoer kan worden voldaan, wordt gezocht naar andere mogelijkheden van vervoer. Daarbij wordt ook bekeken of vervoer kan plaatsvinden door gezinscontacten of via individueel taxivervoer. Bij een beperkte mogelijkheid tot individueel taxivervoer, wordt hierbij voorrang gegeven aan personen met een ernstige meervoudige beperking, aan personen waarbij sprake is van gedragsproblematiek en aan personen die moeite hebben instructies te volgen.

Wanneer vervoer naar dagbesteding plaats moet vinden én er tussen de passagiers onderling geen 1,5 meter afstand kan worden aangehouden, gelden onderstaande regels:

### Basisregels

Voor de personen die vervoerd worden:

- Personen worden zo veel mogelijk vervoerd in groepen met een vaste samenstelling.
- Wanneer onderlinge afstand van 1.5 meter tussen de te vervoeren personen in de praktijk niet mogelijk is, kan men ervoor kiezen de te vervoeren personen een niet-medisch mondneusmasker te laten dragen, zoals wordt gebruikt in het openbaar vervoer. Het is overigens niet zeker of iedereen in deze groep cliënten dit ook kan opvolgen en hiertoe voldoende instrueerbaar is.

Voor de chauffeur:

- Tussen de te vervoeren personen en de chauffeur wordt 1.5 meter aangehouden waar mogelijk.
- Wanneer deze afstand tot de chauffeur niet mogelijk is, wordt op een verkeersveilige manier een fysieke afscheiding geplaatst tussen de chauffeur en de passagiers, óf draagt de chauffeur tijdens de werkzaamheden een chirurgisch mondneusmasker.
- Chauffeurs dienen extra instructie te ontvangen om te voorkomen dat zij te dicht bij het gelaat van de te vervoeren persoon komen. Handhygiëne na afloop van het vastzetten van de rolstoel is aangewezen.

**Hygiëne**

- Voor het instappen in het voertuig passen personen handhygiëne toe.
- Tijdens het vervoer staat de ventilatie aan en blijven de ramen gesloten.
- Oppervlakken die tijdens gebruik veel worden aangeraakt, zoals deurehendels en handgrepen, worden na gebruik gereinigd met water en zeep of reinigingsdoekjes.